

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

14. ožujka 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna sigurnost – Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Švicarske Konfederacije, s druge strane, o slobodnom kretanju osoba – Uredba (EZ) br. 883/2004 – Članak 3. – Materijalno područje primjene – Naknade na dohotke od imovine osobe s boravištem u Francuskoj koja je osigurana u švicarskom sustavu socijalne sigurnosti – Naknade namijenjene financiranju dvaju davanja kojima upravlja francuski Nacionalni fond solidarnosti za samostalnost – Izravna i dovoljno značajna veza s određenim granama socijalne sigurnosti – Pojam ‚davanje iz sustava socijalne sigurnosti‘ – Pojedinačna ocjena osobnih potreba podnositelja zahtjeva – Uzimanje u obzir sredstava podnositelja zahtjeva u izračunu iznosa davanja”

U predmetu C-372/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio cour administrative d'appel de Nancy (Žalbeni upravni sud u Nancyju, Francuska), odlukom od 31. svibnja 2018., koju je Sud zaprimio 7. lipnja 2018., u postupku

Ministre de l'Action et des Comptes publics

protiv

supružnikâ Raymond Dreyer,

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: T. von Danwitz, predsjednik vijeća, E. Levits i C. Vajda (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za supružnike Dreyer, J. Schaeffer, *avocat*,
- za francusku vladu, D. Colas i R. Coesme, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, D. Martin i M. Van Hoof, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: francuski

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2004., L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između ministre de l'Action et des Comptes publics (Ministarstvo uprave i javnih financija, Francuska) i supružnikâ Raymond Dreyer, francuskih poreznih rezidenata osiguranih u švicarskom sustavu socijalne sigurnosti (u daljnjem tekstu: supružnici Dreyer), u vezi s plaćanjem doprinosa i naknada tih osoba za godinu 2015. na njihove dohotke od kapitala.

Pravni okvir

Pravo Unije

Sporazum o slobodnom kretanju osoba

- 3 Europska zajednica i njezine države članice, s jedne strane, i Švicarska Konfederacija, s druge strane, potpisale su 21. lipnja 1999. sedam sporazuma među kojima i Sporazum o slobodnom kretanju osoba (SL 2002., L 114, str. 6., u daljnjem tekstu: Sporazum o slobodnom kretanju osoba) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 60., str. 8.). Odlukom Vijeća i Komisije 2002/309/EZ, Euratom od 4. travnja 2002. o sporazumu o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji od 4. travnja 2002. o zaključivanju sedam sporazuma sa Švicarskom Konfederacijom (SL 2002., L 114, str. 1.) tih sedam sporazuma odobreno je u ime Zajednice, a stupili su na snagu 1. lipnja 2002.
- 4 U skladu s preambulom Sporazuma o slobodnom kretanju osoba, ugovorne stranke su „odlučne postići slobodno kretanje osoba između njih na temelju pravila koja se primjenjuju u Europskoj zajednici”.
- 5 U članku 8. tog sporazuma naslovljenom „Usklađenost sustava socijalne sigurnosti” propisuje se:
„Ugovorne stranke osiguravaju, u skladu s Prilogom II., usklađenost sustava socijalne sigurnosti posebno s ciljem:
 - (a) osiguranja jednakog postupanja;
 - (b) određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje;
 - (c) zbrajanja radi stjecanja i zadržavanja prava na davanja te izračuna takvih davanja svih razdoblja koja nacionalno zakonodavstvo predmetnih država uzimaju u obzir;
 - (d) isplate davanja osobama koje borave na području ugovornih stranaka;
 - (e) poticanja uzajamne upravne pomoći i suradnje između tijela i institucija.”

- 6 U Prilogu II. navedenom sporazumu, kako je izmijenjen Odlukom br. 1/2012 Zajedničkog odbora uspostavljenog na temelju istog sporazuma od 31. ožujka 2012. (SL 2012., L 103, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 319.), sadržan je članak 1. koji glasi:

„1. U pogledu koordinacije sustava socijalne sigurnosti, ugovorne su stranke suglasne međusobno primjenjivati pravne akte Europske unije koji su navedeni i kako su izmijenjeni odjeljkom A ovog Priloga ili pravila koja su istovjetna takvim aktima.

2. Pojam ‚država članica/države članice‘ sadržan u pravnim aktima iz odjeljka A ovog Priloga smatra se da uključuje Švicarsku uz države obuhvaćene odgovarajućim pravnim aktima Europske unije.”

- 7 Odjeljak A tog priloga, među ostalim, upućuje na Uredbu br. 883/2004.

Uredba br. 883/2004

- 8 Članak 3. stavci 1. i 3. Uredbe br. 883/2004 glasi:

„1. Ova se Uredba primjenjuje na sve zakonodavstvo s obzirom na sljedeće grane socijalne sigurnosti:

- (a) davanja za slučaj bolesti;
- (b) davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo;
- (c) invalidska davanja;
- (d) davanja za slučaj starosti;
- (e) davanja za nadživjele osobe;
- (f) davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti;
- (g) posmrtna pripomoć;
- (h) davanja za nezaposlenost;
 - (i) predmirovska davanja;
- (j) obiteljska davanja.

[...]

3. Ova se Uredba također primjenjuje na posebna nedoprinosna novčana davanja predviđena člankom 70.”

- 9 Članak 11. stavak 1. te uredbe propisuje:

Na osobe na koje se primjenjuje ova Uredba, primjenjuje se zakonodavstvo samo jedne države članice. To se zakonodavstvo određuje u skladu s ovom glavom.”

Francusko pravo

- 10 Člankom 1600-0 F.a code général des impôts (Opći porezni zakonik), u njegovoj verziji primjenjivoj na činjenice u glavnom postupku, određuje se:

„I. – Socijalna naknada na dohotke od imovine utvrđuje se u skladu s odredbama članka L. 245-14 Zakonika o socijalnoj sigurnosti.

[...]”

- 11 Člankom L. 245-16 code de la sécurité sociale (Zakonik o socijalnoj sigurnosti), u njegovoj verziji primjenjivoj na činjenice u glavnom postupku, propisano je:

„I. – Stopa socijalnih naknada navedenih u člancima L. 245-14 i L. 245-15 iznosi 4,5 %.

II. – Prihod od naknada navedenih u stavku I. dodjeljuje se tako da:

- dio koji odgovara stopi od 1,15 % pripada Nacionalnom fondu solidarnosti za samostalnost;

[...]”

- 12 U skladu s člankom L. 14-10-1 code de la sécurité sociale (Zakonik o socijalnoj skrbi i zaštiti obitelji):

„I. – Zadaće Nacionalnog fonda solidarnosti za samostalnost su:

1. Doprinos financiranju prevencije i pružanja potpore u slučajevima gubitka samostalnosti starijih osoba i osoba s invaliditetom; u njihovom domu ili ustanovi, kao i doprinos financiranju radi pružanja potpore njegovateljima, uz poštovanje jednakosti postupanja s dotičnim osobama na cijelom području;

[...]

10. Doprinos financiranju ulaganja u unapređenje tehničkih i sigurnosnih standarda, modernizacije radnih prostora i stvaranja novih slobodnih mjesta u ustanovama te socijalnim i zdravstveno-socijalnim službama;

[...]”

- 13 Tekst članka L. 14-10-4 tog zakonika glasi kako slijedi:

„Prihodi namijenjeni Nacionalnom fondu solidarnosti za samostalnost sastoje se od:

[...]

2. Dodatnog doprinosa na socijalnu naknadu navedenu u članku L. 245-14 Zakonika o socijalnoj sigurnosti i dodatnog doprinosa na socijalnu naknadu navedenu u članku L. 245-15 istog zakonika. Ti se dodatni doprinosi izračunavaju, provjeravaju, nadoknađuju i zahtijevaju pod istim uvjetima i uz iste sankcije poput onih primjenjivih na te socijalne naknade. Njihova stopa iznosi 0,3 %;

[...]”

14 Člankom L. 232-1 navedenog zakonika predviđa se:

„Svaka starija osoba s boravištem u Francuskoj koja nije u stanju nositi se s posljedicama nedostatka ili gubitka samostalnosti povezane sa svojim fizičkim ili psihičkim stanjem ima pravo na doplatak za osobnu samostalnost koji omogućuje potporu prilagođenu njezinim potrebama.

Taj doplatak, koji se na cijelom državnom području određuje u istim uvjetima, namijenjen je osobama koje, neovisno o skrbi koju mogu ostvariti, trebaju potporu za obavljanje osnovnih životnih funkcija ili čije stanje zahtijeva redovito praćenje.”

15 U članku L. 232-2 tog zakonika propisuje se:

„Doplatak za osobnu samostalnost, koji ima karakter davanja u naravi, dodjeljuje se, na njezin zahtjev u granicama tarifa određenih propisom, svakoj osobi koja dokaže stalno i zakonito boravište i koja ispunjava uvjete starosti i gubitka samostalnosti koji se procjenjuju na temelju nacionalne tablice, koji su također određeni propisom.”

16 U članku L. 232-4 Zakonika o socijalnoj skrbi i zaštiti obitelji određuje se:

„Doplatak za osobnu samostalnost jednak je iznosu dijela plana potpore koju korisnik koristi umanjenom za njegov doprinos.

Taj doprinos izračunava se i ažurira 1. siječnja svake godine na temelju njegovih sredstava utvrđenih u skladu s uvjetima određenima u člancima L. 132-1 i L. 132-2 i iznosa plana potpore, prema nacionalnoj ljestvici koja se revidira svake godine 1. siječnja u skladu s člankom L. 232-3-1.

[...]”

17 Tekst članka L. 245-1 tog zakonika glasi:

„I. – Svaka osoba s invaliditetom koja stalno i zakonito boravi u metropolitanskoj Francuskoj, u zajednicama navedenima u članku L. 751-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti ili na Saint-Pierre-et-Miquelonu, čija je dob niža od granice određene dekretom i čija invalidnost udovoljava kriterijima utvrđenima dekretom, uzimajući u obzir osobito prirodu i važnost kompenzacijskih potreba u pogledu njezine organizacije života, ima pravo na kompenzacijsko davanje koje ima karakter davanja u naravi i koje se prema izboru korisnika može isplatiti u naravi ili u novcu.

Ako osoba ispunjava uvjete starosti koji daju pravo na doplatak iz članka L. 541-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti, na ostvarenje kompenzacijskog davanja primjenjuju se uvjeti iz stavka III. ovog članka.

Ako korisnik kompenzacijskog davanja ima pravo iste vrste u okviru sustava socijalne sigurnosti, s te osnove isplaćeni iznosi oduzimaju se od iznosa kompenzacijskog davanja u skladu s uvjetima utvrđenima dekretom.

[...]”

18 U članku L. 245-6 navedenog zakonika propisuje se:

„Kompenzacijsko davanje dodjeljuje se na temelju tarifa i iznosa određenih u skladu s prirodom troškova unutar granice stopa potpore koje se mogu razlikovati ovisno o korisnikovim sredstvima. Maksimalni iznosi, tarife i stope potpore određuju se odlukama ministarstva nadležnog za osobe s invaliditetom. Načini i trajanje dodjele tog davanja određeni su dekretom.

Iz sredstava koja se koriste za određivanje stopa potpore navedenih u prethodnom podstavku isključeni su:

- dohodci od profesionalne djelatnosti dotične osobe;
- privremene naknade, davanja i doživotne rente pružene žrtvama ozljeda na radu ili njihovim uzdržavanicima iz stavka 8. članka 81. Općeg poreznog zakonika;
- zamjenski dohodci čiji je popis određen propisom;
- dohodci od djelatnosti bračnog druga, izvanbračnog druga, osobe s kojima je dotična osoba sklopila registrirano partnerstvo, obiteljskog njegovatelja koji živeći u kućanstvu dotične osobe osigurava djelotvornu potporu, njezinih roditelja čak i kad dotična osoba ima prebivalište kod njih;
- doživotne rente iz stavka 2. odjeljka I. članka 199.f Općeg poreznog zakonika, ako ih je za sebe osnovala osoba s invaliditetom ili su to u njezinu korist učinili njezini roditelji ili njezin pravni zastupnik, njezini bake i djedovi, njezina braća i sestre ili njezina djeca;
- određena socijalna davanja sa specijaliziranim ciljem čiji je popis određen propisom.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 19 Supružnici Dreyer francuski su državljani koji borave u Francuskoj i u toj su državi članici porezni rezidenti. Gospodin Dreyer, koji je sada u mirovini, cijelu svoju profesionalnu karijeru proveo je u Švicarskoj te je njegova supruga kao i on sam osigurana u švicarskom sustavu socijalne sigurnosti.
- 20 Rješenjem o naplati poreza od 31. listopada 2016., koje je potvrđeno odlukom od 6. prosinca 2016., francuska porezna uprava odlučila je da su supružnici Dreyer na temelju dohodaka od imovine ostvarenih u Francuskoj tijekom 2015. u obliku dohodaka od kapitala obveznici plaćanja općeg socijalnog doprinosa, doprinosa za podmirenje socijalnog duga, socijalne naknade i njezinih dodatnih doprinosa kao i nameta solidarnosti (u daljnjem tekstu zajedno: predmetni doprinosi i naknade). Potonji pridonose financiranju triju francuskih tijela, to jest Fonds de solidarité vieillesse (Fond mirovinske solidarnosti, Francuska, u daljnjem tekstu: FSV), Caisse d’amortissement de la dette sociale (Fond za otkup socijalnog duga, Francuska, u daljnjem tekstu: CADES) i Caisse nationale de solidarité pour l’autonomie (Nacionalni fond solidarnosti za samostalnost, Francuska, u daljnjem tekstu: CNSA).
- 21 Budući da su davanja kojima upravljaju FSV, CADES i CNSA i koja su financirana predmetnim doprinosima i naknadama bila davanja iz sustava socijalne sigurnosti, supružnici Dreyer su pred Tribunal administratif de Strasbourg (Upravni sud u Strasbourgu, Francuska) osporili svoju obvezu plaćanja navedenih doprinosa i naknada zbog toga što su već bili osigurani u švicarskom sustavu socijalne sigurnosti i nisu morali doprinositi financiranju francuskog sustava socijalne sigurnosti zbog načela primjene zakonodavstva samo jedne države članice koje proizlazi iz Uredbe br. 883/2004. Tribunal administratif de Strasbourg (Upravni sud u Strasbourgu) je presudom od 11. srpnja 2017. prihvatio tužbu supružnikâ Dreyer i oslobodio ih obveze plaćanja predmetnih doprinosa i naknada.
- 22 Ministarstvo uprave i javnih financija je potom protiv te presude podnijelo žalbu pred sudom koji je uputio zahtjev Cour administrative d’appel de Nancy (Žalbeni upravni sud u Nancyju).
- 23 Potonji je najprije, poput Tribunal administratif de Strasbourg (Upravni sud u Strasbourgu), potvrdio da supružnike Dreyer valja osloboditi dijela predmetnih doprinosa i naknada namijenjenih FSV-u i CADES-u odnosno općeg socijalnog doprinosa, doprinosa za podmirenje socijalnog duga, nameta solidarnosti i jednog dijela socijalne naknade. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, taj dio predmetnih doprinosa i naknada je u izravnoj i dovoljno značajnoj vezi s određenim granama

socijalne sigurnosti te je stoga uređen načelom primjene zakonodavstva samo jedne države članice iz članka 11. stavka 1. Uredbe br. 883/2004. Stoga, budući da su supružnici Dreyer osigurani u švicarskom sustavu socijalne sigurnosti, oni u Francuskoj ne podliježu obvezi plaćanja socijalnih doprinosa i naknada namijenjenih financiranju francuskog sustava socijalne sigurnosti u skladu sa sudskom praksom iz presude od 26. veljače 2015., *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123).

- 24 S druge strane, sud koji je uputio zahtjev izražava sumnje o tome može li se i za dio predmetnih doprinosa i naknada koji je namijenjen CNSA-u, odnosno za dio socijalne naknade i dodatnog doprinosa, smatrati da predstavlja financiranje davanja iz sustava socijalne sigurnosti u smislu Uredbe br. 883/2004 te da je u izravnoj i dovoljno značajnoj vezi s određenim granama socijalne sigurnosti.
- 25 U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev podsjeća, upućujući na točku 37. presude od 21. veljače 2006., *Hosse* (C-286/03, EU:C:2006:125), da se u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda davanje može smatrati „davanjem iz sustava socijalne sigurnosti” ako je, s jedne strane, dodijeljeno korisnicima bez ikakve pojedinačne i diskrecijske ocjene osobnih potreba na temelju zakonom utvrđene situacije i ako se, s druge strane, odnosi na jedan od rizika izričito navedenih u članku 3. stavku 1. Uredbe br. 883/2004.
- 26 Što se tiče dvaju CNSA-ovih davanja koja su financirana dijelom predmetnih doprinosa i naknada, odnosno doplatka za osobnu samostalnost (u daljnjem tekstu: APA) i kompenzacijskog davanja za invalidnost (u daljnjem tekstu: PCH), sud koji je uputio zahtjev smatra da je drugi uvjet naveden u prethodnoj točki ispunjen. S druge strane, on se pita može li se prvi uvjet smatrati u potpunosti ispunjenim. Naime, iako je utvrđeno da se APA i PCH dodjeljuju bez ikakve diskrecijske ocjene osobnih potreba podnositelja zahtjeva na temelju zakonom utvrđene situacije, sud koji je uputio zahtjev ističe, u skladu s argumentom koji je istaknulo Ministarstvo uprave i javnih financija, da se ne može smatrati da se APA i PCH dodjeljuju bez pojedinačne ocjene korisnikovih osobnih potreba zato što njihov iznos ovisi o razini sredstava tih korisnika ili se ovisno o njima razlikuje.
- 27 U tim je okolnostima Cour administrative d’appel de Nancy (Žalbeni upravni sud u Nancyju) odlučio prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Jesu li naknade namijenjene [CNSA-i] kojima se doprinosi financiranju [APA-e i PCH-a] u izravnoj i dovoljno značajnoj vezi s određenim granama socijalne sigurnosti navedenima u članku 3. Uredbe [br. 883/2004] i ulaze li stoga u područje primjene te uredbe zbog same činjenice da se ta davanja odnose na jedan od rizika navedenih u navedenom članku 3. i da se dodjeljuju bez ikakve diskrecijske ocjene na temelju zakonom utvrđene situacije?”

O prethodnom pitanju

- 28 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. Uredbe br. 883/2004 tumačiti na način da se davanja, poput APA-e i PCH-a, u svrhu njihove kvalifikacije kao „davanja iz sustava socijalne sigurnosti” mogu smatrati dodijeljenima bez ikakve pojedinačne ocjene korisnikovih osobnih potreba, iako izračun njihova iznosa ovisi o korisnikovim sredstvima ili se ovisno o njima razlikuje.
- 29 Najprije, valja primijetiti da u skladu s člankom 8. Sporazuma o slobodnom kretanju osoba ugovorne stranke osiguravaju, u skladu s Prilogom II. navedenom sporazumu, usklađenost sustava socijalne sigurnosti posebno s ciljem određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje i isplate davanja osobama koje borave na području ugovornih stranaka. Točka 1. odjeljka A Priloga II. tom Sporazumu predviđa među ugovornim strankama primjenu Uredbe br. 883/2004. Dakle, budući da se u skladu s člankom 1. stavkom 2. Priloga II. navedenom sporazumu za „pojam ‚država članica/države članice’ sadržan u pravnim aktima iz odjeljka A tog Priloga, smatra [...] da uključuje Švicarsku uz države

obuhvaćene odgovarajućim pravnim aktima Europske unije”, odredbe te uredbe obuhvaćaju i Švicarsku Konfederaciju (presuda od 21. ožujka 2018., Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, t. 28.).

- 30 U tim okolnostima situacija tužiteljâ u glavnom postupku, koji su državljani države članice osigurani u švicarskom sustavu socijalne sigurnosti, obuhvaćena je područjem primjene Uredbe br. 883/2004 (vidjeti po analogiji presudu od 21. ožujka 2018., Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, t. 29.).
- 31 Kad je riječ o meritumu postavljenog pitanja, valja podsjetiti da se razlikovanje između davanja koja su obuhvaćena područjem primjene Uredbe br. 883/2004 i onih koja su iz njega isključena u biti temelji na sastavnim elementima svakog davanja, osobito svrhama i uvjetima njegove dodjele, a ne na činjenici da se nacionalnim zakonodavstvom davanje kvalificira davanjem iz sustava socijalne sigurnosti ili ne (vidjeti u tom smislu osobito presude od 5. ožujka 1998., Molenaar, C-160/96, EU:C:1998:84, t. 19., od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-433/13, EU:C:2015:602, t. 70. i od 25. srpnja 2018., A (Potpora za osobu s invaliditetom), C-679/16, EU:C:2018:601, t. 31.).
- 32 Iz ustaljene sudske prakse Suda tako proizlazi da se davanje može smatrati „davanjem iz sustava socijalne sigurnosti” ako je, s jedne strane, dodijeljeno korisnicima bez ikakve pojedinačne i diskrecijske ocjene njihovih osobnih potreba na temelju zakonom utvrđene situacije i ako se, s druge strane, odnosi na jedan od rizika izričito navedenih u članku 3. stavku 1. Uredbe br. 883/2004 (vidjeti u tom smislu osobito presude od 27. ožujka 1985., Hoeckx, 249/83, EU:C:1985:139, t. 12. do 14., od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-433/13, EU:C:2015:602, t. 71. i od 25. srpnja 2018., A (Potpora za osobu s invaliditetom), C-679/16, EU:C:2018:601, t. 32.).
- 33 Što se tiče prvog uvjeta navedenog u prethodnoj točki, valja podsjetiti da je on ispunjen kada se dodjela davanja izvršava s obzirom na objektivne kriterije koji, kada su ispunjeni, daju pravo na davanje, pri čemu nadležno tijelo ne može uzimati u obzir ostale osobne okolnosti (vidjeti u tom smislu osobito presude od 16. srpnja 1992., Hughes, C-78/91, EU:C:1992:331, t. 17., od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-433/13, EU:C:2015:602, t. 73. i od 25. srpnja 2018., A (Potpora za osobu s invaliditetom), C-679/16, EU:C:2018:601, t. 34.).
- 34 S tim u vezi, Sud je već presudio da, u odnosu na davanja čija se dodjela odobrava ili odbija ili čiji se iznos izračunava s obzirom na korisnikove dohotke, odobravanje takvih davanja ne ovisi o pojedinačnoj ocjeni osobnih potreba podnositelja zahtjeva ako je riječ o objektivnom i zakonom utvrđenom kriteriju koji daje pravo na to davanje, pri čemu nadležno tijelo ne može uzimati u obzir ostale osobne okolnosti (vidjeti u tom smislu presude od 2. kolovoza 1993., Acciardi, C-66/92, EU:C:1993:341, t. 15., od 18. srpnja 2006., De Cuyper, C-406/04, EU:C:2006:491, t. 23. i od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-361/13, EU:C:2015:601, t. 52.).
- 35 Sud je nadalje u točki 38. presude od 25. srpnja 2018., A (Potpora za osobu s invaliditetom) (C-679/16, EU:C:2018:601), pojasnio da je, kako bi se smatralo da prvi uvjet naveden u točki 32. ove presude nije ispunjen, potrebno da se diskrecijski karakter ocjene osobnih potreba korisnika davanja koju daje nadležno tijelo prije svega odnosi na stjecanje prava na to davanje. Ova razmatranja vrijede, *mutatis mutandis*, i u pogledu individualnog karaktera ocjene osobnih potreba korisnika davanja koju daje nadležno tijelo.
- 36 Što se tiče davanja o kojem je riječ u glavnom postupku, iz spisa koji je podnesen Sudu proizlazi da svaka osoba koja je navršila najmanje 60 godina i za koju se smatra da je izgubila samostalnost u skladu s unaprijed utvrđenim kriterijima te koja stalno i zakonito boravi u Francuskoj ima pravo na APA-u. Što se tiče PCH-a, ova se naknada može dodijeliti svakoj osobi s invaliditetom koja u načelu nije navršila 60 godina i koja stalno i zakonito boravi u Francuskoj i čiji invaliditet udovoljava određenom broju unaprijed određenih kriterija. Nesporno je da pristup tim dvama davanjima ne ovisi o sredstvima podnositelja zahtjeva. Iako se ta sredstva uzimaju u obzir za utvrđivanje stvarnog iznosa

koji će se isplatiti korisniku, iz članaka L. 232-4 i L. 245-6 Zakonika o socijalnoj skrbi i zaštiti obitelji proizlazi da se taj iznos u biti izračunava na temelju objektivnih kriterija koji se bez razlike primjenjuju na sve korisnike ovisno o njihovoj razini sredstava.

- 37 Stoga iz tih odredaba Zakonika o socijalnoj skrbi i zaštiti obitelji proizlazi da se uzimanje u obzir korisnikovih sredstava ne odnosi na stjecanje prava na APA-u i PCH, već na načine izračuna tih davanja koja se, neovisno o razini sredstava podnositelja zahtjeva, moraju dodijeliti ako on ispunjava uvjete pod kojima se stječe pravo na navedena davanja.
- 38 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da uzimanje u obzir korisnikovih sredstava samo u svrhu izračuna stvarnog iznosa APA-e i PCH-a na temelju objektivnih i zakonom utvrđenih kriterija ne podrazumijeva pojedinačnu ocjenu osobnih potreba tog korisnika koju daje nadležno tijelo.
- 39 Suprotno onomu što ističe francuska vlada u svojim pisanim očitovanjima, potreba ocjenjivanja, u svrhu dodjele APA-e i PCH-a, stupnja gubitka samostalnosti ili invaliditeta podnositelja zahtjeva ne podrazumijeva ni pojedinačnu ocjenu osobnih potreba tog podnositelja zahtjeva. Naime, kao što to proizlazi iz spisa podnesenog Sudu, ocjenjivanje „gubitka samostalnosti” (za APA-u) i „invaliditeta” (za PCH) vrši liječnik ili stručnjak zdravstveno-socijalnog tima ili multidisciplinarni tim s obzirom na unaprijed određene tablice, popise i referentne vrijednosti, to jest u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 34. ove presude, na temelju objektivnih i zakonom utvrđenih kriterija koji, ako su ispunjeni, daju pravo na odgovarajuće davanje. U tim okolnostima ne može se tvrditi da dodjela APA-e i PCH-a ovisi o pojedinačnoj ocjeni osobnih potreba podnositelja zahtjeva u smislu sudske prakse navedene u točki 32. ove presude.
- 40 Nadalje, i također suprotno onomu što francuska vlada ističe u svojim pisanim očitovanjima, APA i PCH ne mogu se okvalificirati kao „posebna nedoprinosna novčana davanja” u smislu članka 3. stavka 3. Uredbe br. 883/2004. Naime, budući da iz prethodnih razmatranja i utvrđenja suda koji je uputio zahtjev navedenih u točki 26. ove presude proizlazi da su dva kumulativna uvjeta navedena u točki 32. te presude ispunjena i da se APA i PCH stoga moraju okvalificirati kao „davanja iz sustava socijalne sigurnosti”, nije potrebno provjeravati mogu li se ta dva davanja također smatrati „posebnim nedoprinosnim novčanim davanjima” jer je Sud već presudio da se te dvije kategorije međusobno isključuju (vidjeti u tom smislu presude od 21. veljače 2006., Hosse, C-286/03, EU:C:2006:125, t. 36. i od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-433/13, EU:C:2015:602, t. 45.).
- 41 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 3. Uredbe br. 883/2004 treba tumačiti na način da se davanja, poput APA-e i PCH-a, u svrhu njihove kvalifikacije kao „davanja iz sustava socijalne sigurnosti”, u smislu te odredbe, moraju smatrati dodijeljenima bez ikakve pojedinačne ocjene korisnikovih osobnih potreba s obzirom na to da se sredstva potonjeg uzimaju u obzir samo u svrhu izračuna stvarnog iznosa tih davanja na temelju objektivnih i zakonom utvrđenih kriterija.

Troškovi

- 42 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

Članak 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti treba tumačiti na način da se davanja, poput doplatka za osobnu samostalnost i kompenzacijskog davanja za invalidnost, u svrhu njihove kvalifikacije kao „davanja iz sustava socijalne sigurnosti”, u smislu te odredbe, moraju smatrati dodijeljenima

bez ikakve pojedinačne ocjene korisnikovih osobnih potreba s obzirom na to da se sredstva potonjeg uzimaju u obzir samo u svrhu izračuna stvarnog iznosa tih davanja na temelju objektivnih i zakonom utvrđenih kriterija.

Potpisi